

Uitvoeringsprogramma Vergunningen, toezicht en handhaving 2023

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1. Aanleiding en achtergrond

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma VTH (vergunningen, toezicht en handhaving) 2023 van de gemeente Winterswijk. Het uitvoeringsprogramma geeft inzicht in de werkwijze en de prioritering van de VTH taken waarvoor de gemeente het bevoegd gezag is. Daarbij wordt aangegeven welke doelen wij stellen en welke activiteiten wij daartoe zullen uitvoeren.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving dragen bij aan een veilig en leefbaar Winterswijk. Deze bijdrage is het grootst als de inzet zich richt op de zaken die voor veiligheid en leefbaarheid de grootste impact hebben. Bij alle keuzes die wij maken wat betreft toezicht en handhaving is dat ons kompas om de beschikbare capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten. Hierbij is rekening gehouden met vastgesteld (lokaal) beleid, zoals het Wabobeleidsplan en de bestuurlijke ambities zoals beschreven in het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen aan de slag'. In het Wabobeleidsplan zijn al enkele keuzes gemaakt welke onderwerpen meer of minder aandacht krijgen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving van de regels voor de (leef)omgeving. Aan de hand van dit uitvoeringsprogramma geven we verdere invulling aan hoe de gestelde doelen adequaat kunnen worden behaald.

Met dit uitvoeringsprogramma wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen die opgenomen zijn in het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Het uitvoeringsprogramma wordt na vaststelling ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad en toegestuurd aan de provincie Gelderland.

1.2. Afbakening

Dit uitvoeringsprogramma VTH heeft betrekking op de vergunningen, toezicht en de handhaving op het gebied van:

- het omgevingsrecht (o.a. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo), Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro), Bouwbesluit en Bouwverordening, Omgevingswet zodra die in werking treedt);
- de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV);
- de bijzondere wetten (bijv. Alcoholwet, Wet op de kansspelen, Winkeltijdenwet, Opiumwet, Wet tijdelijk huisverbod);
- de Basisregistratie Personen (hierna: BRP);
- de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (hierna: BAG);
- de Afvalstoffenverordening.

Deze taken worden binnen de gemeente Winterswijk uitgevoerd door de teams Veiligheid & Leefbaarheid en Vergunningen & Toezicht. Taken die zijn overgedragen aan de Omgevingsdienst Achterhoek (hierna: ODA) en de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (hierna: VNOG) zijn in dit programma niet meegenomen. Deze partijen dragen zelf zorg voor het uitvoerings- en handhavingsbeleid en de verslaglegging over de taken die aan hen zijn overgedragen.

1.3. Samenwerking

De teams Veiligheid & Leefbaarheid en Vergunningen & Toezicht werken samen met de politie, de ODA, de VNOG en het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost Nederland (RIEC ON). Die samenwerking wordt in 2023 voortgezet om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en de beschikbare expertise optimaal te benutten. Opvallende casussen worden in brede samenwerking opgepakt. Samenwerking door informatie te delen, zorgt voor een completer beeld en leidt daarmee tot een betere aanpak van criminaliteit.

Ook zetten we de nauwe samenwerking tussen de boa's en de politie voort. Als leidraad voor die samenwerking geldt het handhavingsarrangement dat in 2021 door de politie basisteam Achterhoek-Oost, het OM en de gemeente is vastgesteld. In Winterswijk zijn naast de gemeentelijke boa's diverse groene boa's actief. Het gaat om boa's werkzaam bij de Omgevingsdienst Achterhoek en instanties als het Waterschap, Natuurmonumenten, Geldersch Landschap, Hengelsportfederatie Midden Nederland en Leisurelands. Om de samenwerking tussen de boa's van de verschillende instanties te verbeteren en ondermijning in het buitengebied tegen te gaan, nemen we deel aan de 'Samenwerking Groene handhaving in Gelderland' die vanuit de provincie Gelderland wordt georganiseerd. In het kader van die samenwerking wordt onder andere 1 à 2 keer per jaar een gezamenlijke controle in het buitengebied, de zogeheten 'Groene nacht', georganiseerd.

Winterswijk neemt ook deel aan Datalab GO. Dat staat voor Datalab Gelderland Oost. Het is een samenwerking van de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk. Datalab GO wil samen goede dataproducten ontwikkelen en van elkaar leren op het gebied van datagedreven werken. Thema's waar momenteel aan wordt gewerkt, zijn ondermijning, impact van corona en klimaatbestendige groene leefomgeving. De inzichten die daarbij worden opgedaan kunnen in de toekomst worden ingezet bij de sturing en prioritering van VTH beleid.

Hoofdstuk 2: Ontwikkelingen

2.1. Wettelijke ontwikkelingen

In deze paragraaf staan de voor ons belangrijkste wettelijke ontwikkelingen en wat die voor ons betekenen.

1. Omgevingswet

Op dit moment is de datum voor inwerkingtreding van de Omgevingswet 1 juli 2023. Kantekening hierbij is dat de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) recent een motie heeft aangenomen dat gemeenten minimaal een half jaar voorbereidingstijd krijgen voordat de wet in werking treedt. Daarmee zal 1 januari 2024 als eerst in beeld komen als nieuwe datum voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. De Omgevingswet vervangt het huidige systeem van het omgevingsrecht ('de fysieke leefomgeving', o.a. regels omtrent ruimtelijke ontwikkelingen, bouwen, natuur-ontwikkeling, slopen, brandveiligheid, cultuurhistorie of milieu). De nieuwe wet nodigt overheden uit om integraler te werken en ruimte te geven aan initiatieven via uitnodigingsplanologie.

Voor de inwerkingtreding van de wet treffen we de volgende voorbereidingen:

- collega's opleiden in het nieuwe werken volgens de Omgevingswet;
- aanpassen van werkprocessen;
- uitvoeren van onderzoek naar een bredere toepassing van de bestuurlijke boete en zo nodig beleid hiervoor vaststellen;
- vaststellen geactualiseerde Verordening kwaliteit VTH;
- nieuw omgevingswet-proof VTH-beleid;
- voorbereiden digitale systemen op aansluiting Digitaal Stelsel Omgevingswet;
- doorontwikkelen van zaakgericht werken via nieuwe vth-systeem Rx. Mission.

2. Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) treedt tegelijkertijd met de Omgevingswet in werking. Deze wet - met als doel het verbeteren van de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht - heeft samen met de Omgevingswet ingrijpende gevolgen voor het proces van bouwen, vergunningverlening en gemeentelijk toezicht.

Met de komst van de Wkb geldt voor de bouwtechnische beoordeling van eenvoudige bouwwerken als eengezinswoningen en kleinere bedrijfsgebouwen (gevolgklasse 1) geen vergunningplicht meer maar een meldingsplicht. In de eerste 6 maanden na invoering zal dit alleen gelden voor nieuwbouw. Vanaf 2026 gaat de meldingsplicht waarschijnlijk ook voor de grotere gebouwen (gevolgklassen 2 en 3) gelden.

Dit betekent een behoorlijke daling (naar schatting 45-70%) aan inkomsten uit bouwleges. Dit terwijl er wel werkzaamheden blijven bestaan en andere werkzaamheden bijkomen. De eerste 5 jaar na invoering van de Wkb ontvangen gemeenten een 'decentralisatie-uitkering' om het wegvallen van de legesinkomsten enigszins te compenseren. Deze compensatie bedraagt slechts een fractie van de gemiste inkomsten.

Voor wat betreft het toezicht geldt dat private kwaliteitsborgers (onafhankelijke kwaliteitscontroleurs) toezicht gaan houden op het bouwproces. Uit het dossier dat de kwaliteitsborger bij de gereedmelding aan de gemeente overhandigt, moet blijken of een bouwwerk voldoet aan de bouwtechnische voorschriften. De gemeente controleert of dat dossier compleet is en of er geen 'ernstig vermoeden' bestaat dat niet overeenkomstig de nieuwbouwvoorschriften is gebouwd. De handhavingsbevoegdheden in het nieuwe stelsel blijven bij de gemeenten en gaan niet over op de private kwaliteitsborgers. Verder blijft de gemeente toetsen op aspecten als welstand, bestemmingsplan, bouwverordening en de veiligheid bij het uitvoeren van bouwwerkzaamheden.

Bij zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving is qua personele capaciteit al geanticipeerd op de komst van de Wkb. Bij vergunningen door te werken met tijdelijke inhuur die na inwerkingtreding en goede implementatie van de Wkb kan worden opgezegd. Bij toezicht en handhaving door sinds 2019 een vacature toezichthouder Bouw en RO (1fte) niet in te vullen. Hierdoor is er wel tijdelijk te weinig capaciteit om voldoende (conform Wabobeleidsplan) gebiedsgericht toezicht uit te voeren. Bovendien is het ook lastig om blijvend en goed de vacature van toezichthouder Ruimtelijke ontwikkeling in te vullen. Er bestaat nog onzekerheid over een deel van de werklust die de Wkb zelf met zich mee gaat brengen. Mogelijk is bijvoorbeeld meer repressief toezicht nodig met meer handhavingsprocedures tot gevolg. De praktijk zal dit moeten uitwijzen als de Wkb en Omgevingswet in werking treedt.

Voor de inwerkingtreding van de Wkb worden de volgende voorbereidingen getroffen:

- opstellen nieuw omgevingswet-proof VTH beleid met een uitvoerings- en handhavingsstrategie.
- draaien van proefproject(en)- (b.v. proces melding en toezicht onder Wkb);
- opstellen van nieuwe werkprocessen;
- opleiden vergunningverleners en toezichthouders in hun nieuwe rol;
- herijken van interne processen i.v.m. informatievoorziening WOZ en BAG.

2.2. Maatschappelijke ontwikkelingen

1. Samenwerking bij taken zorg en veiligheid

Voor een adequate aanpak van casuïstiek op het vlak van zorg en veiligheid is het noodzakelijk om met alle betrokken instanties samen op te trekken. Zo worden er vanuit de gemeente regelmatig in samenwerking met de politie en zorgverleners bestuurlijke maatregelen opgelegd om onveilige situaties te voorkomen of te beëindigen. Het gaat dan bijvoorbeeld om een huisverbod, gebiedsverbod of een gedragsaanwijzing.

2. Personele bezetting en krapte op de arbeidsmarkt

Het blijkt steeds moeilijker om voldoende en goed gekwalificeerd personeel te vinden om de VTH taken uit te voeren. Dit komt door de krapte op de arbeidsmarkt, maar ook doordat de taken van medewerkers door veranderende wet- en regelgeving (Omgevingswet bv) en door maatschappelijke ontwikkelingen steeds uitbreiden. De voorbereiding op veranderende wetgeving moet naast de reguliere werkzaamheden plaatsvinden. Er moeten daardoor soms keuzes worden gemaakt voor welke taken capaciteit wordt vrijgemaakt.

Hoofdstuk 3: Vergunningen & Toezicht

3.1. Beschikbare capaciteit

Hieronder vindt u een overzicht van de beschikbare formatie binnen team Vergunningen & Toezicht. Voor de berekening van de beschikbare capaciteit is uitgegaan van 1648 uren per fte.

Formatie Vergunningen & Toezicht	Fte's
Vergunningverlener bouw -sloop – brandveiligheid	2,4
Toezichthouder bouwen en ruimtelijke ordening	2
Vergunningverlener APV, evenementen, horeca en groen/bomenkap	3
Juridisch beleidsmedewerker bouw, apv en toezicht/handhaving	3,4
Marktmeester	0,5
Functioneel beheerder	1
Bag-beheerder (Basis Administratie Gebouwen)	1
Administratief medewerker	0,6

Tijdelijke inhuur bouw (8 uur)	0,19
Totaal formatie	14,09

Toelichting op beschikbare formatie

Door met tijdelijke inhuur voor vergunningverlening bouw te werken, anticiperen we op de komst van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de Omgevingswet. Verder blijkt het lastig om (1 fte) beschikbare vacature-ruimte voor toezichthouder blijvend goed in te vullen. Let wel: formatie team Ruimtelijke ontwikkeling is hier niet in meegenomen. Team RO verleent omgevingsvergunningen waar een bestemmingsplan-component aan vastzit.

3.2. Beleid

Voor vergunningen & toezicht is het beleid uitgewerkt in de volgende documenten:

1. Wabobeidsplan gemeente Winterswijk d.d. 28 januari 2013
2. Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Winterswijk
3. Welstandsbeleid
4. Beleidsregels omgevingsvergunning bewoning recreatiewoning
5. Beleidsnota 'Aanpak van permanente bewoning recreatiewoningen'
6. Preventie- en Handhavingsplan alcohol 2023
7. Horecaconvenant
8. Drank- en horecaverordening
9. Evenementenbeleid
10. Bomenverordening
11. Algemene Plaatselijke Verordening
12. Marktverordening
13. Winkeltijdenverordening
14. Bouwverordening gemeente Winterswijk
15. Landelijke handhavingsstrategie versie 1.7 (vervangt sanctiestrategie Wabobeidsplan)

3.3. Doelstellingen / activiteiten / prioritering

Methodiek

Het VTH-beleid uit het Wabobeidsplan wordt in het uitvoeringsprogramma uitgewerkt in doelstellingen. Voorgaande jaren werd voornamelijk met zogenaamde 'inputdoelstellingen' gewerkt. Het ging dan bijvoorbeeld over het aantal uren dat moest worden besteed aan een bepaalde categorie aanvragen of meldingen. Dit jaar hebben we ervoor gekozen om zoveel mogelijk te werken met prestatiedoelstellingen. Dit omdat het aantal uren dat ergens aan wordt besteed vaak geen goede indicator is voor het bepalen of het hogere doel (bijv. de veiligheid of leefbaarheid) wordt behaald. Bij de prestatiedoelstellingen zijn indicatoren opgenomen die waar mogelijk meetbaar zijn. Ook is hierdoor extra aandacht voor het werken conform de servicenormen van de gemeente Winterswijk.

Prioritering en uitvoeringsstrategie

Door te prioriteren, relateren we de inspanning van onze taken aan het risico voor de kwaliteit en de veiligheid. Prioriteren helpt om bewust keuzes te maken: de meeste energie gaat naar de hoogste risico's, we objectiveren persoonlijke voorkeuren en inzichten, en we bereiken uniformiteit onder de medewerkers.

In het Wabobeleidsplan is uitgewerkt op welk werkniveau en met welke diepgang aanvragen en meldingen worden getoetst (toetsstrategie). Dit is ingeschaald op basis van een risicoanalyse per activiteit met behulp van de risicomatrix als weergegeven in bijlage 1. Op dezelfde wijze is per activiteit ook een toezichtstrategie opgesteld. Handhaving van overtredingen vindt in beginsel plaats conform de vastgestelde Landelijke handhavingsstrategie. Jaarlijks evalueren we de behaalde resultaten en stellen mede op basis van datagestuurde werken de doelstellingen en prioriteiten bij.

3.3.1. Vergunningen

	Doelstellingen	Activiteiten	Indicatoren
1	Tijdige, correcte en klantgerichte afhandeling van vergunningaanvragen, meldingen en informatievragen.	<ul style="list-style-type: none"> - We maken gebruik van het systeem Rx.Mission om de doorlooptijd van vergunningaanvragen, meldingen en informatievragen te bewaken en te monitoren. - We optimaliseren onze dienstverlening door de standaardbrieven te controleren op begrijpelijke en helder taalgebruik. - We behandelen toetsen aanvragen en meldingen conform de methodiek en diepgang zoals vastgelegd in het Wabobeleidsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 95% van de aangevraagde vergunningen en meldingen wordt binnen de wettelijke termijn (van 8 weken) afgehandeld. - Minimaal 95% van de vergunningen, meldingen en informatievragen krijgen een ontvangstbevestiging. - Minimaal 95% van de (front-office) informatievragen wordt binnen 14 dagen beantwoord. - Waar afhandeling of beantwoording niet binnen de genoemde termijnen mogelijk is wordt tussentijds een voortgangsbericht gestuurd.
2	Tijdige en correcte registratie van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).	<ul style="list-style-type: none"> - We voldoen aan de geldende normen voor de BAG in de BAG-zelfevaluatie; - Processen van de BAG aanpassen aan de komende Wet Kwaliteitsborging Bouwen; 	<ul style="list-style-type: none"> - Voldoen aan de geldende normen (4 dagen-termijn voor ten minste 95%) voor de BAG in de BAG-zelfevaluatie.
3	Klaar voor inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2023 (dit wordt hoogst waarschijnlijk na motie VNG 1 januari 2024)	<ul style="list-style-type: none"> - Medewerkers voorbereiden om te kunnen werken volgens de wet, zowel inhoudelijk, technisch als op het gebied van dienstverlening, houding en gedrag (theatersessies, participatiebeleid toepassen); - Medewerkers op te leiden in de nieuwe regelgeving; - Vergunningverlening is zaakgericht ingericht via VTH-systeem Rx.Mission ingericht en voldoet aan de benodigde koppeling met het Digitaal Stelstel Omgevingswet; - Intaker en vergunningchecker (vragenbomen) optimaliseren. - Loket LEEF is ingericht om 1 intake-loket te hebben voor vragen over fysieke leefomgeving. Om dienstverlening te verhogen en klant sneller bij juiste behandelaar komt. - Medewerkers draaien mee in (schil) van de omgevingskamer (LEEF-Omgevingskamer voor ruimtelijke initiatieven met grote impact). 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle genoemde activiteiten zijn vóór inwerkingtreding uitgevoerd.

		<ul style="list-style-type: none"> - Pilots draaien op gebied van Omgevingswet (bv. Wkb, LEEF telefonie en Omgevingsplan). - Adviesrecht van de raad is behandeld. 	
4	Klaar voor inwerkingtreding Wet Kwaliteit Bouw op 1 juli 2023 (dit wordt hoogst waarschijnlijk na motie VNG 1 januari 2024)	<ul style="list-style-type: none"> - Inrichten processen - Opleiden medewerkers - Proefproject draaien - Een uitvoerings- en handhavingsstrategie Wkb vast laten stellen - Leges aanpassen aan de nieuwste wetgeving 	- Alle genoemde activiteiten zijn vóór inwerkingtreding uitgevoerd.
5	Ondersteunen opgaves centrum en duurzaamheid.	- Medewerkers van cluster Vergunningen -APV werken actief mee aan de projectgroep Markt. Input over warenmarkt, informatie over terrassenbeleid, horeca-beleid.	- De genoemde activiteiten zijn uitgevoerd en deelname is actief.
6	Adequaat toepassen van het Bibob-beleid bij vergunningverlening. Bibob staat voor bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.	<ul style="list-style-type: none"> - We passen bij vergunningverlening het Bibob-beleid toe. - Als er reden is om een integriteitstoetsing uit te voeren, dan gebeurt dit. 	- Bij 100% van de Bibobplichtige aanvragen wordt een Bibob-toets uitgevoerd.

3.3.2. Toezicht

	Doelstellingen	Activiteiten	Indicatoren
1	Adequaat uitvoeren van toezicht op de veiligheid, gezondheid en ruimtelijke kwaliteit in de fysieke leefomgeving.	<ul style="list-style-type: none"> - Toezicht of bouwwerken in overeenstemming met de vergunningvoorschriften, wettelijke eisen en de planregels zijn gebouwd. - Toezicht op welstandsexcessen (verder heeft toezicht op vergunningsvrij bouwen geen prioriteit). - Per type activiteit bepaalt het Wabobeleidsplan het aantal controles, de te controleren onderdelen en de controle diepgang. Als er onvoldoende capaciteit beschikbaar is, bepalen we op basis van grootste risico's de inzet. 	- Minimaal 90% van de verleende omgevingsvergunningen wordt gecontroleerd.
2	Veilige evenementen	- Toezicht op de constructies en de brandveiligheid van tijdelijke bouwwerken. Daarnaast wordt de registratie van attractietoestellen gecontroleerd.	- Minimaal 90% van de (grootschalige) evenementen worden gecontroleerd.
3	Behoud/bescherming van bomen	Controle op illegale kap van houtopstanden en naleving herplantplicht. Gecontroleerd worden: <ul style="list-style-type: none"> - alle verleende vergunningen met herplantplicht - geweigerde vergunningen - bij een vermoeden dat in afwijking van een vergunning gekapt gaat worden. 	- Minimaal 90% van de verleende omgevingsvergunningen voor de activiteit vellen van een houtopstand wordt gecontroleerd conform de onder activiteiten genoemde criteria.

4	Behoud/bescherming van landschapselementen	<ul style="list-style-type: none"> - We pakken meldingen of handhavingsverzoeken op in gevallen waar bestuursrechtelijke handhaving mogelijk is. 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle meldingen en handhavingsverzoeken ontvangen een reactie of ontvangstbevestiging.
5	Klaar voor inwerkingtreding Omgevingswet op 1 juli 2023/1 januari 2024	<p>Juli 2023 resp. januari 2024 klaar voor de invoering van de Omgevingswet door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medewerkers voor te bereiden om te kunnen werken volgens de wet, zowel inhoudelijk, technisch als op het gebied van dienstverlening, houding en gedrag. - medewerkers op te leiden in het nieuwe werken - het toepassingsbereik van de bestuurlijke boete te onderzoeken en beleid voor vast te laten stellen - geactualiseerde Verordening kwaliteit VTH vast te laten stellen. - Een VTH beleidsplan opgesteld. 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle genoemde activiteiten zijn vóór inwerkingtreding uitgevoerd.
6	Geen toename onrechtmatige bewoning van recreatiewoningen om te zorgen voor een goed recreatieklimaat	<ul style="list-style-type: none"> - We blijven controleren en aanschrijven op onrechtmatige bewoning van recreatiewoningen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Geen toename onrechtmatige bewoning recreatiewoningen.
7	We zorgen ervoor dat kamerverhuur uitsluitend legaal en (brand)veilig plaatsvindt.	<ul style="list-style-type: none"> - We inventariseren samen met ketenpartners waar kamerverhuur plaatsvindt. - We onderzoeken of een omgevingsvergunning is verleend. - We controleren of de (brand)veiligheid in de panden op orde is. - Zo nodig starten we een handhavingprocedure. 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle genoemde activiteiten zijn uitgevoerd.
8	Bewoning van bedrijfspandwoningen in strijd met het bestemmingsplan tegengaan.	<ul style="list-style-type: none"> - We pakken meldingen of handhavingsverzoeken op in gevallen waar bestuursrechtelijke handhaving mogelijk is. 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 95% van de meldingen en meldingen en handhavingsverzoeken ontvangen een reactie of ontvangstbevestiging.

3.3.3. Handhaving

	Doelstellingen	Activiteiten	Indicatoren
1	Tijdige, correcte en klantgerichte afhandeling van handhavingsverzoeken.	<ul style="list-style-type: none"> - We maken gebruik van het systeem Rx.Mission om de doorlooptijd van handhavingsverzoeken te bewaken. - We proberen waar mogelijk conflicten door bemiddeling op te lossen (bijv. door mediation of buurtbemiddeling). - We werken met de Landelijke handhavingsstrategie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 95% van de handhavingsverzoeken wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld. - Minimaal 95% van de meldingen en handhavingsverzoeken ontvangen binnen 2 werkdagen een reactie of ontvangstbevestiging. - Minimaal 95% van de meldingen en handhavingsverzoeken ontvangen een resultaatbericht.

2	Tijdige, correcte en klantgerichte afhandeling van geconstateerde overtredingen (eigen waarneming of naar aanleiding van een controle)	– We maken gebruik van het systeem Rx.Mission om de doorlooptijd van handhavingsverzoeken te bewaken. – We proberen waar mogelijk overtredingen informeel op te lossen.	– De genoemde activiteiten worden uitgevoerd.
---	--	--	---

Hoofdstuk 4: Veiligheid & Leefbaarheid

4.1. Beschikbare capaciteit

Hieronder vindt u een overzicht van de beschikbare formatie binnen team Veiligheid & Leefbaarheid. Voor de berekening van de beschikbare capaciteit is uitgegaan van 1648 uren per fte.

Formatie Veiligheid & Leefbaarheid	Fte's
Toezichthouder APV en bijzondere wetten (met BOA-bevoegdheid)	4,6
Toezichthouder Alcoholwet (met BOA-bevoegdheid)	0,4
Coördinator BOA's	0,5
Administratief medewerker	0,6
Juridisch beleidsmedewerker	1
Ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid	1,5
Totaal formatie	8,6

Toelichting op beschikbare formatie

In 2023 is de formatie van de boa's met 2 fte toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Dit naar aanleiding van een benchmark die is uitgevoerd door een extern bureau. Om deze formatie goed aan te sturen is 0,5 fte voor een coördinator opgenomen. Daarnaast is 0,5 fte extra opgenomen voor een ambtenaar openbare orde en veiligheid. Deze extra ruimte was al tijdelijk ingevuld, maar is structureel noodzakelijk gebleken.

4.2. Beleid

Het handhavingsbeleid van de gemeente Winterswijk is uitgewerkt in de volgende documenten:

1. Wabobeleidsplan gemeente Winterswijk d.d. 28 januari 2013
2. Landelijke handhavingsstrategie versie 1.7 (vervangt sanctiestrategie Wabobeleidsplan)
3. Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Winterswijk
4. Integraal Veiligheidsplan Achterhoek Oost
5. Coffeeshopbeleid Winterswijk 2016
6. Beleidsregels artikel 13b Opiumwet Gemeente Winterswijk 2021
7. Beleidsregels Wet aanpak woonoverlast gemeente Winterswijk 2018
8. Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2023
9. Horecaconvenant

4.3. Doelstellingen / activiteiten / prioritering

Methodiek

Het VTH-beleid uit het Wabobeleidsplan wordt in het uitvoeringsprogramma uitgewerkt in doelstellingen. Voorgaande jaren werd voornamelijk met zogenaamde 'inputdoelstellingen' gewerkt. Het ging dan bijvoorbeeld over het aantal uren dat moest worden besteed aan een bepaalde categorie aanvragen of meldingen. Dit jaar hebben we ervoor gekozen om zoveel mogelijk te werken met prestatiedoelstellingen. Dit omdat het aantal uren dat ergens aan wordt besteed vaak geen goede indicator is voor het bepalen of het hogere doel (bijv. de veiligheid of leefbaarheid) wordt behaald. Bij de prestatiedoelstellingen zijn indicatoren opgenomen die waar mogelijk meetbaar zijn. Ook is hierdoor extra aandacht voor het werken conform de servicenormen van de gemeente Winterswijk.

Prioritering en uitvoeringsstrategie

Door te prioriteren, relateren we de inspanning van onze taken aan het risico voor de kwaliteit en de veiligheid. Prioriteren helpt om bewust keuzes te maken: de meeste energie gaat naar de hoogste risico's, we objectiveren persoonlijke voorkeuren en inzichten, en we bereiken uniformiteit onder de medewerkers.

Het Wabobeleidsplan bevat geen risicoanalyse en prioritering van de APV en bijzondere wetten. Deze is daarom uitgewerkt in bijlage 3 van dit uitvoeringsprogramma. Handhaving van overtredingen vindt in beginsel plaats conform de vastgestelde Landelijke handhavingsstrategie. Jaarlijks evalueren we de behaalde resultaten en stellen mede op basis van datagestuurd werken de doelstellingen en prioriteiten bij. Jaarlijks evalueren we de behaalde resultaten en stellen mede op basis van datagestuurd werken de doelstellingen en prioriteiten bij.

Meldingen en handhavingsverzoeken met een spoedeisend karakter en bedreigende situaties hebben altijd prioriteit. Deze zaken worden altijd opgepakt.

Onder een spoedeisende situatie wordt verstaan:

- een situatie die leidt tot onomkeerbare schade of zeer hoge herstelkosten aan bouwwerk of omgeving.

Onder een bedreigende situatie wordt verstaan:

- een situatie die leidt tot directe schade voor de mens;
- een situatie die leidt tot directe onomkeerbare schade voor het milieu, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit;
- een situatie die leidt tot directe, onomkeerbare schade, voor de bewegingsruimte van de mens (wonen, bedrijfsvoering, voorziening in eerste levensbehoeften);
- constructieve en brandonveilige situaties die alleen met veel moeite achteraf zijn te corrigeren.

4.3.1. Openbare Orde en Veiligheid

	Doelstellingen	Activiteiten	Indicatoren
1	We gaan drugsproblematiek tegen	<ul style="list-style-type: none"> - Actieve aanpak straathandel drugs, onder andere bij scholen en evenementen. - Hard optreden tegen drugsoverlast. - Inzetten op preventiecampagnes tegen drugsgebruik. 	<ul style="list-style-type: none"> - We zetten waar mogelijk bestuurlijke maatregelen in. - Minimaal 1x per schooljaar een integrale drugscontrole.
2	We gaan straatintimidatie tegen	<ul style="list-style-type: none"> - We starten een campagne om straatintimidatie tegen te gaan. - Onderzoeken of een verbod op straatintimidatie mogelijk is of een apart meldpunt voor intimidatie nuttig is. 	<ul style="list-style-type: none"> - De genoemde activiteiten zijn uitgevoerd.
3	We vergroten het gevoel van veiligheid bij inwoners	<ul style="list-style-type: none"> - Versterken samenwerking en zichtbaarheid politie en boa's. - In 2023 geven we vooral prioriteit aan de zichtbaarheid en benaderbaarheid van onze boa's. - Versterken samenwerking met domein zorg t.b.v. een integrale aanpak van mensen met verward en onbegrepen gedrag. - Voortzetting uitbreiding bluswatervoorzieningen. 	<ul style="list-style-type: none"> - We nemen structureel deel aan de multidisciplinaire overleggen met het zorgdomein. - Klachten meldingen worden binnen 2 werkdagen opgepakt en indien mogelijk afgehandeld. - Het bluswaterproject is in 2023 afgerond.
4	We voorkomen en beperken criminaliteit en ondermijning	<ul style="list-style-type: none"> - We organiseren in de eerste helft van 2023 een campagne om de (digitale) weerbaarheid van inwoners en ondernemers te vergroten. - We geven voorlichting en training over wapens en geweld door Halt. - We geven voorlichting op scholen over ondermijning door Leerlingalert. - We zetten de integrale, regionale aanpak ondermijning met buurgemeenten voort. - In beeld brengen en tegengaan zorgfraude - We nemen deel aan regionale WTP (waarneming ter plaatse) controles. 	<ul style="list-style-type: none"> - De genoemde activiteiten zijn uitgevoerd. - In 2023 is beleid vastgesteld ten aanzien van het tegengaan van mensenhandel.

		<ul style="list-style-type: none"> - We nemen deel aan de Groene Nacht (1 à 2 x per jaar) - We nemen deel aan de week van de veiligheid. - We stellen beleid vast ten aanzien van het tegengaan van mensenhandel. 	
5	We voorkomen oplichting en digitale criminaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met diverse ketenpartners organiseren van diverse preventiecampagnes, voorlichting en training ter bewustwording en cyberweerbaarheid - Organiseren Cyber securityscan voor ondernemers 	<ul style="list-style-type: none"> - In overleg met de OWIN en ABH organiseren wij in de 2^e helft van 2023 minimaal 1 training voor de bewustwording rondom cyberveiligheid.
6	Kwalitatief goed Digitaal Opkopersregister.	<ul style="list-style-type: none"> - We onderzoeken of we voor de aanmelding van opkopers gebruik kunnen gaan maken van het DOL (Digitaal Opkopers Loket). 	<ul style="list-style-type: none"> - We sluiten in het eerste kwartaal van 2023 aan bij het DOL.
7	Tijdige, correcte en klantgerichte van behandeling van zaken Wet tijdelijk huisverbod en Wet zorg en dwang	<ul style="list-style-type: none"> - Opleggen van huisverboden. - Opleggen van gebiedsverboden. 	<ul style="list-style-type: none"> - We handelen de bestuurlijke maatregelen binnen de wettelijke gestelde termijnen af. Bestuurlijke rapportages worden uiterlijk binnen 4 weken na ontvangst door de gemeente opgevolgd door een besluit om wel of niet een bestuurlijke sanctie op te leggen.

4.3.2. APV en bijzondere wetten

	Doelstellingen	Activiteiten	Indicatoren
1	Tijdige, correcte en klantgerichte afhandeling van meldingen en handhavingsverzoeken.	<ul style="list-style-type: none"> - We voeren controles uit. - We signaleren voor onze collega's en partners. - We treden waar nodig handhavend op met zowel bestuursrechtelijke als strafrechtelijke sancties. - We prioriteren conform Wabebelidsplan (specificatie in bijlage 1 en 2). 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 95% van de meldingen en handhavingsverzoeken ontvangen binnen 2 werkdagen een reactie of ontvangstbevestiging. - Minimaal 95% van de meldingen en handhavingsverzoeken ontvangen een resultaatbericht.
2	Hoge kwaliteit van de adresgegevens in de Basisregistratie Personen om fraude met adresgegevens te bestrijden	<ul style="list-style-type: none"> - We voeren BRP controles uit. - We werken conform de Landelijke aanpak adreskwaliteit (LAA). 	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt gewerkt conform de LAA. - Er worden minimaal 25 adresonderzoeken per jaar afgerond voor zover hiervoor adressen beschikbaar zijn.
4	Een schone leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> - Toezicht en handhaving op illegale afvaldump en verkeerd aanbieden van afval (bijplaatsingen). - Pilot cameratoezicht bij hoogbouwlocaties om afval naast ondergrondse containers (bijplaatsingen) terug te dringen. - Verder extra toezicht en handhaving op zwerfafval o.a. door aandacht voor snoeproutes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 2 x per maand een controle op bijplaatsingen bij afvalcontainers. - Minimaal 1 x per kwartaal een controle op zwerfafval bij probleemlocaties.

5	Een veilig en leefbaar centrum	<ul style="list-style-type: none"> - Controle op inrijden winkelpromenade. - Controle op fietsen in voetgangersgebied. - Zichtbaarheid op overlastlocaties. - Zichtbaarheid op de markt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 1 x per maand een dagdeel controle op inrijden winkelpromenade en fietsen in voetgangersgebied. - Er is handhaving aanwezig op minimaal 75% van de zaterdagen en de koopzondagen.
6	Tijdige, correcte en klantgerichte van behandeling van bestuurlijke rapportages	<ul style="list-style-type: none"> - Opleggen van gedragsaanwijzingen in het kader van de Wet aanpak woonoverlast. - Opleggen van sancties van APV-overtredingen (bijv. inbrekerswerktuigen, geprepareerde tassen, drugshandel op straat). - Opleggen van sancties op grond van de Opiumwet / Gemeentewet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bestuurlijke rapportages worden uiterlijk binnen 4 weken na ontvangst door de gemeente opgevolgd door een besluit om wel of niet een bestuurlijke sanctie op te leggen.

4.3.3. Alcoholwet

	Doelstellingen	Activiteiten	Indicatoren
1	Een verantwoorde alcoholverstrekking en het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren	<ul style="list-style-type: none"> - Controle en handhaving conform Preventie- en Handavingsplan Alcohol 2023. - Controle op naleving leeftijdsgrenzen bij horecagelegenheden, sportkantines, cafetaria's, supermarkten, slijterijen en tijdens evenementen. - Controle bij evenementen op aanwezigheid artikel 35-ontheffingen (ontheffing voor het tijdelijk schenken van alcohol) en naleving van de daarin gestelde voorschriften - Controle op actuele Drank- en Horecaverunningen en aanwezigheid leidinggevende. 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 1 x per jaar een controle op naleving van de leeftijdsgrenzen bij supermarkten en slijterijen. - Minimaal 4 x per jaar een controle (commerciële en para-commerciële) horecagelegenheden.
2	Voorkomen van overlast van uitgaansgelegenheden	<ul style="list-style-type: none"> - Controleren op de naleving van de voorschriften uit het Horecaconvenant (o.a. sluitingstijden). 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 4 x per jaar een controle (commerciële en para-commerciële) horecagelegenheden.

Hoofdstuk 5: Bijlagen

Bijlage 1 Risicoanalyse en werkniveaus (algemeen)

		KANS X EFFECT (RISICO)					
EFFECT	E. Zeer ernstig	5	5	10	15	20	25
	D. Ernstig	4	4	8	12	16	20
	C. Groot	3	3	6	9	12	15
	B. Matig	2	2	4	6	8	10
	A. Klein	1	1	2	3	4	5
			1	2	3	4	5
			A. Zeer klein	B. Af en toe	C. Geregeld	D. Zeer vaak	E. Vrijwel zeker
			KANS				

werkniveau

	4	Integraal
	3	Representatief
	2	Beperkt
	1	Marginaal

Bijlage 2 Puntenscore prioritering overtredingen

Kenmerken	Categorieën	Punten
Locatie	Ligging in buitengebied	5
	Zichtbaar vanaf de openbare weg of openbare ruimte	3
Bouwwerk	Publiektoegankelijk bouwwerk	5
	Gestapelde woningen, logies- of kantoorgebouw	4
	Industrie en bedrijfsgebouwen, grote bouwwerken geen gebouw zijnde	3
	Grondgebonden woningen, kleine bouwwerken met veiligheidsrisico's	2
Monumentstatus	Officieel monument	5
	Beeldbepalend pand	3
Effect vanuit regelgeving	Veiligheid en gezondheid	5
	Bodem	4
	Lucht	4
	Water	4
	Geluid	4
	Economisch, stedenbouwkundig / planologisch	3
	Leefbaarheid directe omgeving	3
Omvang	Past niet in bestemmingsplan: grote overschrijding	5
	Past niet in bestemmingsplan: binnenplans of kruimel	2
Mate van hinder / overlast	Op collectief niveau	5
	Beperkte mate op collectief niveau	3
	Op individueel niveau	2
Overig (meerdere antwoorden mogelijk)	In tegenspraak met vastgesteld beleid	5
	Samenloop meerdere wet- en regelgeving	3
	Gevolgschade voor gemeente / gemeenschap > € 5.000,-	3

Bijlage 3 Risicoanalyse en prioritering APV en bijzondere Wetten

Beperkt risico (score 1 t/m 3)

Onderwerp	Score	Maatregel
Slapen op of aan de weg	1	Alleen bij klacht/melding
Illegaal water op weg bij vorst	2	Alleen bij klacht/melding
Kamperen buiten kampeerterrein	2	Bij klacht/melding en eigen constatering
Kansspelen/loterijen	2	Meenemen bij horecacontroles en op basis van signalen.
Speelautomatenvergunning	2	Meenemen bij horecacontroles (1x begin van het jaar)
Verontreiniging bij werkzaamheden op de weg	2	Alleen bij klacht/melding
Controle illegaal collecteren	2	Alleen bij klacht/melding
Plakken en kladden	2	Alleen bij klacht/melding
Illegaal innemen standplaatsen	2	Bij klacht/melding en eigen constatering
Loslopend vee en pluimvee	3	Bij klacht/melding en eigen constatering
Evenementen kleinschalig (tot 100 pers.)	3	Alleen bij klacht/melding

Risico (scores 4 t/m 10)

Onderwerp	Score	Maatregel
Controle op terrassen	4	Thematisch (meerderen keren tijdens het terrasseizoen) en bij klacht/melding.
Neerzetten van fietsen e.d.	4	Bij klacht/melding of eigen constatering verkeersonveilige situatie. Daarnaast meenemen tijdens horecacontroles i.v.m. blokkeren routes (nood)verkeer.
Hinderlijk gedrag op of aan de weg (hinderlijk drankgebruik)	4	Meenemen tijdens surveillance en bij klacht/melding
Vandalisme	4	Aangifte doen en schadeverhaal
Winkeltijdenwet (zondagsopenstelling)	4	Bij klacht/melding en bij eigen constatering.
Maken en veranderen van een uitweg	4	Bij klacht/melding of bij eigen constatering van een verkeersonveilige situatie.
Overtredingen m.b.t. crossterreinen	4	Alleen bij klacht/melding samen met groene boa's
Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.	4	Tijdens surveillance
(Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg	6	Bij klacht/melding en eigen constatering. In het buitengebied ook bij constatering verharding van wegen i.s.m. bestemmingsplan.
Parkeerexcessen (voertuigwrakken, aanhangers, ed.)	6	Bij klacht/melding, eigen constatering en thematisch (2 keer per jaar).
Illegaal vervoer inbrekerswerktuigen / geprepareerde tassen	6	Aanschrijven na melding/pv politie of eigen constatering
Uitstallen goederen en precario	6	Precario 1 keer per jaar in mei aan de hand van de lijst van belastingen.
Vernieling gemeentelijk eigendom	6	Aangifte doen en schadeverhaal.
Illegaal geplaatste reclameborden	6	Meenemen bij surveillance en 4 keer per jaar thematisch.
Controle registratie- en legitimatieplicht van handelaren	6	Steekproefsgewijs.
Verbod loslopende honden	6	Meenemen bij surveillance. Ook in het buitengebied (n.a.v. klachten).
Exploitatievergunningen openbare inrichtingen	6	Alert op nieuwe inrichtingen.

Illegale verstrekking alcoholhoudende drank en naleving leeftijdsgrenzen	8	Op basis van preventie- en handavingsplan.
Hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten (bijv. parkeergarages).	8	Meenemen bij surveillance en controle 's avonds en in het weekend.
Gevaarlijke honden	8	Bij rapportage politie en klachten
Naleven voorwaarden carbidschieten	8	Steekproefsgewijs op oudejaarsdag.
Uitzicht belemmerende beplanting of voorwerp	8	Bij klacht/melding en bij eigen constatering van een verkeersonveilige situatie. Thematisch rond de vakantie (mei/sept).
Ontheffing stoken paasvuren	8	Eén keer per jaar aandacht vragen voor voorschriften en daarop controleren. Extra aandacht bij droogte.
Drugshandel	8	Samen met politie.
Voorwerpen of stoffen op, in of boven de weg	9	Bij klacht/melding, eigen constatering of naar aanleiding van ontruiming.

Groot risico (scores 11 t/m 25)

Onderwerp	Score	Maatregel
Illegaal gebruik gemeentegrond	12	Meldingen en eigen constatering worden geregistreerd en doorgegeven aan degenen die bekijken of de grond verkocht kan worden en middels een brief de verjaring stuiten. Later in projectvorm verder oppakken.
Blauwe zone en fout parkeren	12	Meenemen bij surveillance en regelmatig extra controleren op koopzondagen, marktdagen en feestdagen. Nadruk ligt op foutparkeren en excessen blauwe zone.
Wegen en verkeer (inrijden winkelpromenade, fietsen in voetgangersgebied, laden en lossen, ed.)	12	Meenemen bij surveillance
Hondenpoep	12	Bij signalering tijdens surveillance + 12 keer per jaar thematisch.
Controle illegale kap en naleving herplantplicht	15	Bij klacht/melding, eigen constatering en controleren afgegeven vergunningen.
Evenementen grootschalig (vanaf 100 pers.) (o.a. Volksfeest, Steengroevetheater, Heel Winterswijk zingt Hollands, Koningsdag, Vuurfestival en Fahrenheit)	15	Actief op veiligheid, geluid, ordeverstoring, drankverstrekking en veiligheid bouwwerken.
Verbranden van snoeihout (controle op afval)	16	Bij klacht/melding en eigen constatering. Aandachtspunt tijdens weekenddienst.
Illegale afvalstort	16	Bij klacht/melding, preventie en opsporing.
Verkeerd aanbieden van afval	20	Bij klacht/melding en periodieke controles.
Zwerfafval	20	Zwerfafval wordt meegenomen tijdens surveillance en er zal 10 keer per jaar thematisch op gecontroleerd worden.